

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

(інститут)

Механіко-машинобудівний факультет

Кафедра Управління на транспорті

(повна назва)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню бакалавра
(бакалавра, спеціаліста, магістра)

Студента Скакуна Дмитра Сергійовича

(ПІБ)

академічної групи 275-17ск-1

(шифр)

спеціальності 275 «Транспортні технології» (на автомобільному транспорті)

(код і назва спеціальності)

спеціалізації¹ за освітньо-професійною програмою

(за наявності)

(офіційна назва)

на тему «Підвищення рівня конкурентоспроможності транспортного підприємства при перевезенні продукції сільхозгосподарського призначення в міжобласному сполученні»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	Наумов В.С.			
розділів:				
Маркетингово аналітичний	Наумов В.С.			
Технологічний	Наумов В.С.			
Рецензент				
Нормоконтролер				

Дніпро
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО:**завідувач кафедри****Управління на транспорті**

(повна назва)

Таран І.О.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«__» _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавра
 (бакалавра, спеціаліста, магістра)

студенту Скакуну Д.С. академічної групи 275-17ск-1
 (прізвище та ініціали) (шифр)

Спеціальності 275 «Транспортні технології» (на автомобільному транспорті)

спеціалізації¹ за освітньою-професійною програмою _____
 (за наявності)

на тему «Підвищення рівня конкурентоспроможності транспортного підприємства при перевезенні продукції сільхозгосподарського призначення в міжобласному сполученні»,

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 07.05.2020 №256-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Маркетингово-аналітичний	<i>Сегментування ринку вантажних перевезень. Вивчення попиту та його динаміки. Прогнозування попиту та оцінка ємності ринку. Оцінка конкурентоздатності підприємства, що досліджується. Аналіз існуючих методів та схем перевезень мінеральних добрив у міжобласному сполученні. Аналіз техніко-експлуатаційних показників роботи підприємства. Визначення недоліків в роботі автотранспортного підприємства</i>	04.05.2020 25.05.2020
Технологічний	<i>Маршрутизація перевезень. Вибір раціональної моделі транспортного засобу. Вибір раціональної моделі НРМ. Обґрунтування графіку роботи водія. Визначення економічного ефекту від запропонованих заходів.</i>	26.05.2020 12.06.2020

Завдання видано

(підпис керівника)

(прізвище, ініціали)

Дата видачі**Дата подання до екзаменаційної комісії****Прийнято до виконання**

(підпис студента)

(прізвище, ініціали)

ЗАТВЕРДЖЕНО:**завідувач кафедри**Управління на транспорті
(повна назва)Таран І.О.
(прізвище, ініціали)

«___» _____ 20__ року

Додаток**до завдання на кваліфікаційну роботу ступеня «бакалавр»**студенту Скакуну Д.С. академічної групи 275-17ск-1
(прізвище та ініціали) (шифр)

на тему: «Підвищення рівня конкурентоспроможності транспортного підприємства при перевезенні продукції сільхозгосподарського призначення в міжобласному сполученні».

1. Зміст кваліфікаційної роботи**Маркетингово-аналітичний розділ.**

Провести аналіз існуючих методів перевезень мінеральних добрив за наступними ознаками: вид тари та упаковки, вимоги до них, вимоги до перевезення мінеральних добрив. Виконати аналіз середньотехнічної швидкості руху автомобілів, часу навантаження-розвантаження 1 тонни вантажу та середньої вантажної їздки. Навести недоліки існуючого становища роботи автотранспортного підприємства. Визначитись з напрямом удосконалення роботи автотранспортного підприємства. Провести маркетингові дослідження споживання мінеральних добрив у Дніпропетровській області за наступними ознаками: загальна характеристика автотранспортного підприємства «Х», існуюча система перевезень мінеральних добрив до споживачів рухомим складом підприємства, аналіз техніко-експлуатаційних показників роботи підприємства, характеристика рухомого складу автотранспортного підприємства «Х», вивчити попит та динаміку його зміни, провести сегментування ринку транспортних послуг, прогнозування попиту та оцінку ємності ринку, розрахувати основні показники конкурентоспроможності підприємства.

Методичні рекомендації: <http://ut.nmu.org.ua/ua/information-to-student/Методические%20указания%20диплом/МЕТОДИЧНІ%20РЕКОМЕНДАЦІЇ%20БАКАЛАВР%20Маркетингово-аналітичний%20розділ.pdf>

Технологічний розділ.

Розрахувати найкоротші відстані перевезень мінеральних добрив по області, розробити оптимальні маршрути руху вантажних автомобілів, вибрати рухомий склад для роботи на маятникових чи колових маршрутах, визначити

основні показники роботи автомобілів на маршрутах, узгодити роботу рухомого складу та вантажних пунктів, обґрунтувати економічні показники роботи рухомого складу та використання ефективного вантажного автомобіля для перевезення мінеральних добрив до клієнтів.

Методичні рекомендації: <http://ut.nmu.org.ua/ua/information-to-student/Методические%20указания%20диплом/МЕТОДИЧНІ%20РЕКОМЕНДАЦІЇ%20БАКАЛАВР%20ВП.pdf>

2. Додаткові вихідні дані

Провести сегментування ринку перевезень за наступними ознаками:

- географічна ознака (віддаленість вантажоодержувачів від вантажовідправників, зосередженість клієнтів в певній зоні обслуговування і т. д.);
- спосіб пакування вантажу (характеристики транспортної одиниці: вага, обсяг, габарити і т. д.);
- інтенсивність здійснення замовлень на перевезення (періодичність здійснення перевезень);
- обсяг замовлення (середній об'єм партії);
- спосіб здійснення навантажувально-розвантажувальних робіт;
- ступінь небезпеки вантажу;
- додаткові вимоги при здійсненні перевезення (часові обмеження, обов'язкове експедиціонування вантажу і т. д.).

Виконати прогноз обсягів перевезень мінеральних добрив виходячи з наступних даних (табл. 1)

Таблица 1

Обсяги перевезень автотранспортного підприємства «Х»
за період 2015-2019 рр.

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
Обсяг перевезень, т/рік	1440	1549	1340	1200	1130

Тип перевезень – вантажні перевезення.

Тип рухомого складу – Ford Cargo 1826, КамАЗ 65117.

Вид вантажу – Фосфорні добрива - АМОФОС НР.

Район перевезень – Дніпропетровська, Херсонська та Запорізька області, Україна.

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи бакалаврів спеціальності 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті):<http://ut.nmu.org.ua/ua/information-to-student/Методические%20указания%20диплом/Методичні%20рекомендації%20кваліфікаційна%20робота.pdf>

Дата видачі завдання

«___»_____2020 р.

Студент

(підпис)

Керівник роботи

(підпис)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 92 стор., 16 рисунків, 29 таблиць, 4 додатки, 16 джерел.

Об'єкт дослідження: процес підвищення ефективності організації перевезень мінеральних добрив рухомим складом автотранспортного підприємства «Х».

Предмет дослідження: підвищення ефективності перевезень мінеральних добрив при розробці раціональних маршрутів руху вантажного автотранспорту у міжобласному сполученні.

Мета роботи: розробка раціональної схеми доставки мінеральних добрив до замовників у міжобласному сполученні при зниженні собівартості цього процесу та підвищення конкурентоздатності на ринку перевезень.

Методи дослідження: аналітичний, економіко-математичне моделювання, порівняння, синтез.

Отримані результати: сегментовано ринок перевезень мінеральних добрив для міжобласного сполучення, проаналізовані техніко-експлуатаційні показники роботи автотранспортного підприємства, прогнозовані обсяги перевезення вантажів для зазначеного регіону, а саме міжобласного сполучення півдня країни, доведена доцільність впровадження нових маршрутів руху, запропоноване використання ефективного типу вантажного автомобіля та засобу механізації навантажувально-розвантажувальних робіт, отриманий економічний ефект від впровадження нових маршрутів перевезень мінеральних добрив.

Рекомендації з впровадження: розроблені заходи можуть бути впроваджені при організації процесу перевезень вантажів для сільхозгосподарських підприємств. Область застосування: транспортне обслуговування приватних та державних підприємств.

Економічна ефективність: при впровадженні заходів отримали економічний ефект у розмірі 347770,8 грн.

Ключові слова: мінеральні добрива, маршрутизація перевезень, вантажні перевезення, конкурентоспроможність, економічний ефект.

ЗМІСТ

Вступ.....	9
1. МАРКЕТИНГОВО-АНАЛІТИЧНИЙ РОЗДІЛ.....	10
1.1. Актуальність питання.....	10
1.2. Сегментування ринку за основними ознаками.....	10
1.3. Прогнозування попиту та оцінка ємності ринку.....	12
1.4. Оцінка конкурентоспроможності конкурентів.....	15
1.5. Характеристика об'єкта дослідження	20
1.5.1. Характеристика відправника вантажу.....	23
1.5.2. Характеристика вантажоодержувачів.....	27
1.5.3. Характеристика підприємства.....	30
1.6. Аналіз методів та схем перевезень вантажів.....	32
1.7. Аналіз техніко-експлуатаційних показників.....	34
1.8. Узагальнення недоліків існуючого становища та постановка задач дослідження в кваліфікаційній роботі.....	39
Висновки за розділом 1.....	40
2. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗДІЛ.....	42
2.1 Маршрутизація перевезень.....	42
2.2 Вибір раціональної моделі транспортного засобу.....	49
2.3 Механізація навантажувально-розвантажувальних робіт	58
2.4. Графік роботи водія.....	71
2.5 Обґрунтування економічної доцільності проектних рішень при проектуванні нових схем доставки вантажу.....	77
Висновки за розділом 2.....	79
Висновок.....	81
Список використаних джерел.....	82
Додаток А Побудова розвізних маршрутів	84

Додаток Б Визначення оптимальної послідовності розвозу.....	87
Додаток В Рецензія та відгук керівника.....	90

ВСТУП

Актуальність теми. Розвиток економіки держави на сьогодні неможливий без розвинутої транспортної системи. Вона відіграє вагомую роль у повноцінному функціонуванні різних галузей господарства та являє собою з'єднувальний майданчик між процесами постачання, виробництва і реалізації продукції. Навіть не приймаючи участі у виробництві продукції, транспорт відіграє ключову роль у зв'язках між галузями господарства, забезпечуючи виробництво, матеріалами, та сировиною, а споживачів - готовою продукцією. Разом з тим, для ефективного функціонування транспортних систем, зокрема й роботи вантажного автотранспорту, необхідно більше уваги приділяти технічним та технологічним складовим транспортного процесу, а саме, раціональним маршрутним мережам доставки продукції до споживачів, технічному стану автомобілей, найбільш повному використанню вантажопідйомності транспортних засобів при правильному завантаженні; використання сучасних підходів при організації розміщення товарів та запасів на складах та терміналах. Окрім необхідності підсилення названих позицій треба звертати увагу на конкурентні позиції інших автотранспортних підприємств задля своєчасного та адекватного реагування і впровадження конкретних заходів щодо підвищення ефективності вантажних перевезень, зокрема, при перевезенні мінеральних добрив.

Завданням кваліфікаційної роботи є дослідження можливостей підвищення конкурентоспроможності автотранспортного підприємства при перевезенні мінеральних добрив за рахунок удосконалення технологічної схеми доставки продукції у міжобласному сполученні.

Для досягнення мети вирішуються такі задачі як сегментування транспортних послуг за основними ознаками, аналіз техніко-експлуатаційних показників транспортного процесу, аналіз конкурентної позиції автотранспортного підприємства, розробка нових схем маршрутів для доставки мінеральних добрив, обґрунтування навантажувально-розвантажувальних механізмів. Економічна оцінка ефективності впровадження запропонованих заходів кваліфікаційної роботи.

ВИСНОВОК

В роботі розглянуто можливості підвищення рівня конкурентоспроможності транспортного підприємства при перевезенні мінеральних добрив, що здійснює автотранспортне підприємство «Х», з метою зменшення собівартості доставки продукції до замовників та підвищення якості цього процесу.

При проведенні маркетингових досліджень було виявлено, що попит на вантажні автоперевезення з кожним роком збільшується. Про це свідчить побудована прогнозна модель при використанні методу найменших квадратів. Визначено, що пропозиція на ринку мінеральних добрив для сільхозвиробників значно перевищує попит. Отже існує значна конкуренція серед автотранспортних компаній регіону. Із урахуванням показників конкурентоздатності обсяг цільового ринку підприємства «Х» на 2020 рік складатиме 449,04 т. Це майже 31% від прогнозованого обсягу на 2020 р.

За допомогою методу Кларка-райта побудовано нові раціональні маршрутні схеми перевезень вантажів, застосування яких за рахунок зменшення загального пробігу є більш раціональним. Для раціоналізації структури парку автомобілів підприємства проведено розрахунок собівартості доставки 1 т вантажу. Визначено, що оптимальним транспортним засобом, за критерієм собівартість, є марка КамАЗ 65117. За тим же критерієм виконання НРР визначено, що оптимальним засобом механізації навантажувально-розвантажувальних робіт при перевезеннях вантажів є електронавантажувач «Balkancar EP 634.30.242.S».

Для розроблених маршрутів перевезення мінеральних добрив визначено економічний ефект, який буде отримано за рахунок скорочення змінних витрат у зв'язку зі зменшенням порожніх пробігів рухомого складу після впровадження нової схеми маршрутизації. В результаті впровадження проектних рішень автотранспортне підприємство скорочує річний пробіг на 18577,5 км, при цьому експлуатаційні витрати зменшуються на 347770,8 грн за рік